

Talenkennis belangrijk? Ah non peut-être! Themadag werk & talenkennis in Brussel.

Alles wat je moet weten over
talen & werk in een notendop

27.04.2018

1. Inleiding & programma

Talenkennis is een van de sleutels voor toegang tot werk, zeker in Brussel en daarrond. Toch is er in onze hoofdstad nog altijd een mismatch tussen vraag en aanbod. De talenkennis van Brusselse werkzoekenden voldoet vaak niet aan de eisen van werkgevers: zo zegt slechts 7% van de werkzoekenden de andere landstaal goed te kennen, terwijl wel de helft van de werkaanbiedingen expliciet om talenkennis vraagt.

Voor een stand van zaken wil Actiris graag enkele experts aan het woord laten om hun licht te laten schijnen op de materie. Op deze themadag willen we samen bekijken waar de knelpunten op de Brusselse arbeidsmarkt zich verscholen houden en op welke manier ze weggewerkt zouden kunnen worden. Het Brussels Observatorium voor Werkgelegenheid en Opleiding stelt die dag ook zijn nieuwe studie “Taalvereisten op de Brusselse arbeidsmarkt en de aanwezige talenkennis bij werkzoekenden” voor aan het publiek.

Samen met de aanwezige experten gaan we dieper in op volgende vragen:

- Is talenkennis vandaag belangrijker dan vroeger om een job te bemachtigen in Brussel? En daarbuiten?
- Hoe zit het met de talenkennis bij Brusselse werkzoekenden in 2017? En in welke mate wordt er meer talenkennis gevraagd dan er aanwezig is?
- Hoe gaan werkgevers om met die mismatch?

14.00 uur **Werk & meertaligheid: waar staan we nu en waar gaan we naartoe?**

De experten:

Cathy Van Remoortere, directrice Brussels Observatorium voor Werkgelegenheid en Diversiteitsdienst van Actiris.

“Taalvereisten op de Brusselse arbeidsmarkt en de aanwezige talenkennis bij werkzoekenden.”

Karl Bolle, HR Director Securitas.

“Meertaligheid in de bewaking en veiligheid.” Securitas rekruteert jaarlijks bijna 1000 bewakingsagenten en hospitality medewerkers. Hun werknemers zijn steeds meer actief in internationale omgevingen en talenkennis is een absolute troef. Hoe zet Securitas bij de rekrutering meer in op meertaligheid?

Philippe Van Parijs, politiek econoom en filosoof, hoogleraar aan de UCL & **Alex Housen**, professor Engelse Taalkunde en Toegepaste Taalkunde aan de Vrije Universiteit Brussel, specialist meertalig onderwijs en tweetaligheid, beiden coördinatoren van het Marnixplan voor een meertalig Brussel.

“Drietalingheid+ voor alle Brusselaars: waarom het moet en hoe het kan.”

Grégor Chapelle, directeur-generaal van Actiris.

“Talenkennis, welke oplossingen voor werkzoekenden en werkgevers in de toekomst? Enkele denkpijsten.”

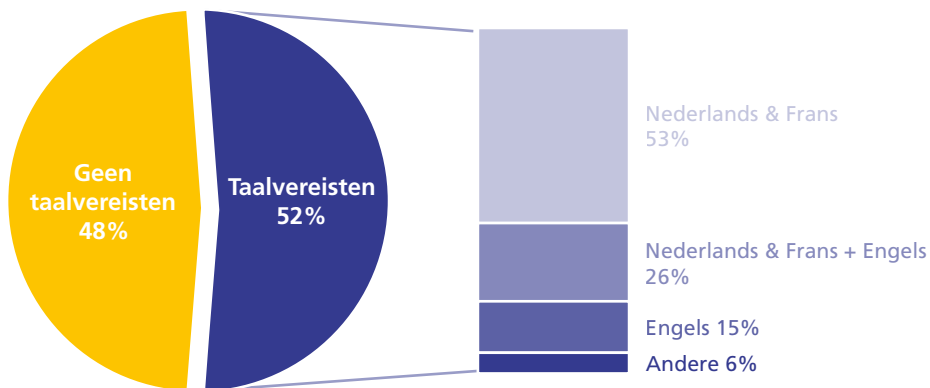
15.00 uur **Debat met de aanwezige panelleden**

15.30 uur **Drink & networking**

2. Hoe vaak vragen werkgevers om talenkennis?

Het Brussels Observatorium voor Werk en Opleiding analyseerde alle 34 808 werkaanbiedingen die Actiris ontving in 2017. Op basis van deze werkaanbiedingen zien we dat **52% van de werkaanbiedingen expliciet om talenkennis vraagt**. 80% van deze werkaanbiedingen vereist een kennis van zowel Nederlands als Frans.

Verdeling van de werkaanbiedingen volgens taalvereisten - 2017

Bron: Actiris, Berekeningen Brussels Observatorium voor de Werkgelegenheid en Opleiding

We hebben gezien dat de taalvereisten sterk **verschillen van het ene beroep ten opzichte van het andere beroep of in functie van de activiteiten-sector**. Zo **vereisen ruim 70%** van de werkaanbiedingen van volgende 5 beroepsdomeinen een minstens gemiddelde kennis van de beide landstalen en/of het Engels:

- Ingenieurs
- Informatica
- Wetenschappen
- Beheer (groepeert onder meer de beroepen van directeurs en verantwoordelijken in ondernemingen en van projecten)
- Economie en financiën

Daarentegen zijn de **taalvereisten minder uitgesproken** binnen de volgende domeinen:

- Bouw
- Schoonmaaksector
- Gezondheidszorg*
- Onderwijs.*

Bovendien vormen de taalvereisten een belangrijk struikelblok bij het aanwerven van potentiële kandidaten voor sommige terugkerende **knelpuntberoepen**, zoals bijvoorbeeld:

- Bepaalde administratieve beroepen (zoals secretarissen, receptionisten, sommige bedienden)
- Sommige commerciële beroepen (zoals verkopers, vertegenwoordigers, televerkopers)
- Technische beroepen
- Beroepen in de logistieke sector of in de horeca, waarbij er frequent mondeling contact is met klanten of leveranciers
- Hoogopgeleide functies zoals ingenieurs of gespecialiseerde technici

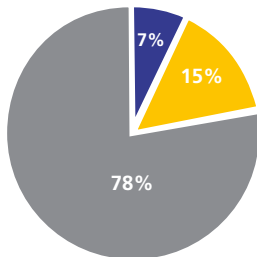
Bij deze beroepen kunnen de aanwervingsmoeilijkheden deels verklaard worden door de gestelde taalvereisten.

* De werkaanbiedingen voor de beroepsdomeinen gezondheidszorg en onderwijs worden meestal georganiseerd op het niveau van de gemeenschappen. Daardoor worden de taalvereisten minder naar voren geschoven in de werkaanbiedingen voor deze twee beroepsdomeinen.

3. Hoeveel talen kennen de Brusselse werkzoekenden?

a) Frans, Nederlands en Engels

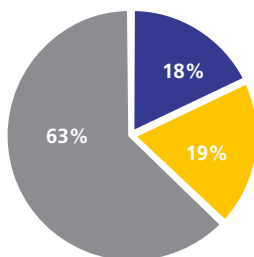
Hoe goed kennen Brusselse werkzoekenden Frans of Nederlands? En hoe zit het met Engels? Uit de studie blijkt dat het aandeel werkzoekenden dat verklaart* over tenminste een **gemiddelde mondelinge kennis** te beschikken van de **tweede landstaal 22% bedraagt**. Ongeveer één op vijf werkzoekenden zegt dus over een basiskennis in de andere landstaal te beschikken. Dit percentage daalt tot **7%** als je werkzoekenden vraagt of ze **de andere taal 'goed' kennen**.

- Werkzoekenden die verklaren een goede kennis van de andere landstaal te hebben.
- Werkzoekenden die verklaren een gemiddelde kennis van de andere landstaal te hebben
- Werkzoekenden zonder kennis van de andere landstaal

Bron: Actiris, Berekeningen Brussels Observatorium voor de Werkgelegenheid en Opleiding

Iets **meer dan een derde** (37%) van de werkzoekenden verklaart daarentegen een **gemiddelde kennis** van het **Engels** te hebben, terwijl iets minder dan **één op vijf** (18%) zegt **goed Engels** te spreken.

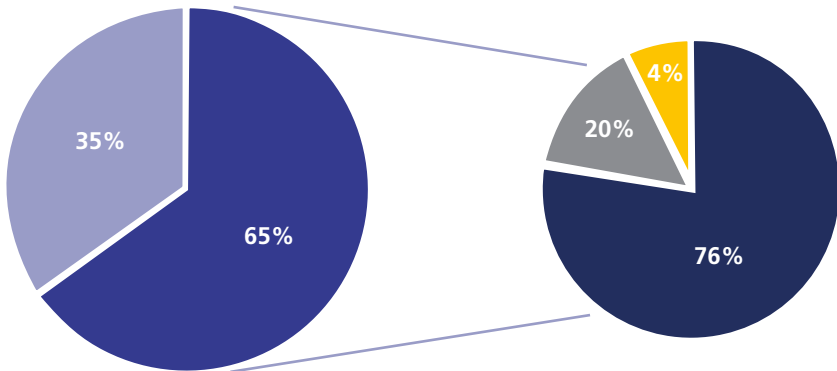
- Werkzoekenden die verklaren een goede kennis Engels te hebben.
- Werkzoekenden die verklaren een gemiddelde kennis Engels te hebben
- Werkzoekenden zonder kennis van het Engels

Bron: Actiris, Berekeningen Brussels Observatorium voor de Werkgelegenheid en Opleiding

* Het niveau van de talenkennis wordt bepaald op basis van de verklaring van de werkzoekende in zijn of haar dossier. Deze gegevens moeten dus met de nodige omzichtigheid geïnterpreteerd worden.

b) ... en al die andere talen?

Veel Brusselaars zijn meertalig. Dat is niet anders bij de werkzoekenden. **Maar liefst twee derden** van hen spreekt, Frans en Nederlands buiten beschouwing gelaten, **een andere taal**.

- Werkzoekenden met goede mondelinge kennis van een andere taal dan het Frans of Nederlands
- Werkzoekenden zonder kennis van een andere taal
- Waarvan 1 taal
- Waarvan 2 talen
- Waarvan 3 of meerdere talen

Bron: Actiris, Berekeningen Brussels Observatorium voor de Werkgelegenheid en Opleiding

In totaal onderscheidde het onderzoek een **70-tal talen** in de dossiers van de Brusselse werkzoekenden. Hieronder de top-5, zowel voor EU- als niet-EU-talen, waarvan de werkzoekenden een goede mondelinge kennis hebben.

Rangorde	EU-talen (met uitzondering van Frans en Nederlands)	Niet-EU-talen
1	Engels	Arabisch
2	Spaans	Turks
3	Italiaans	Lingala
4	Portugees	Russisch
5	Roemeens	Albanees

Bron: Actiris, Berekeningen Brussels Observatorium voor de Werkgelegenheid en Opleiding

4. Noch Frans, noch Nederlands

Een belangrijk deel (16%) van de werkzoekenden beheerst **noch het Frans, noch het Nederlands**. Het niet beheersen van ten minste één van de landstalen vormt vaak een belangrijk obstakel bij het vinden van baan.

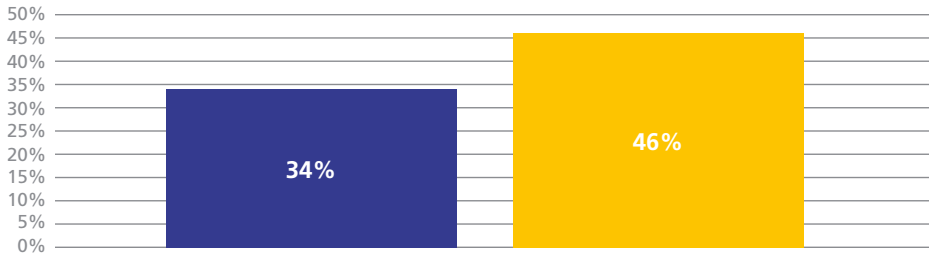
Bron: Actiris, Berekeningen Brussels Observatorium voor de Werkgelegenheid en Opleiding

5. Verhoogt talenkennis dan je kansen op het vinden van werk?

Om te weten of talenkennis ook effectief het vinden van werk **vergemakkelijkt**, volgde het Brussels Observatorium voor Werkgelegenheid en Opleiding een grote groep werkzoekenden gedurende een jaar op. Wat bleek? Wie een tweede taal kent, ziet zijn of haar kansen op het vinden van werk aanzienlijk stijgen, wat het studieniveau, de inactiviteitsduur of de leeftijd van de werkzoekende ook is.

Van de werkzoekenden zonder talenkennis had een jaar later 34% gewerkt. Bij zij die wel beide landstalen kennen stijgt dit cijfer naar 46%.

Uitstroom naar werk volgens kennis van de tweede landstaal

■ Werkzoekenden zonder kennis van de twee landstalen

■ Werkzoekenden met kennis van de twee landstalen

Bron: Actiris, Berekeningen Brussels Observatorium voor de Werkgelegenheid en Opleiding

Interessant?

Wil je graag op de hoogte blijven van toekomstige events die Actiris organiseert? Laat het dan snel weten aan **Jan Gatz** - jgatz@actiris.be of **Anaïs Sorée** - asoree@actiris.be, de woordvoerders van Actiris.